मुद्रित पृष्ठ : 3 अनुक्रमांक ....

स/73

मध्यमा (द्वितीय वर्ष) परीक्षा, 2015

साहित्यादि

तृतीयं प्रश्नपत्रम्

समयः - घंटात्रयम् ***पूर्णाङ्काः - 100***

(प्रश्नपत्रप्राप्तिसमनन्तरमेव अस्योपरि स्वीयोऽनुक्रमाङ्कः लेख्यः)

1. निम्नाङ्कितेषु केचन **त्रयः** सप्रसङ्गं व्याख्येयाः– 36

(क) प्रद्वेषो बहुमानो वा सङ्कल्पादुपजायते ।
भर्तृदाराभिलाषित्वादस्यां मे महती स्वता।।

(ख) सुखमर्थो भवेत् दातुं सुखं प्राणाः सुखं तपः।
सुखमन्यद् भवेत् सर्वं दुःखं न्यासस्य रक्षणम् ।।

(ग) पद्मावती बहुमता मम यद्यपि रूवशीलमाधुर्यैः।
बासवदत्ताबद्धं न तु तावन्मे मनो हरति।।

(घ) गुणानां वा विशालानां सत्काराणां च नित्यशः।
कर्तारः सुलभा लोके विज्ञातारस्तु दुर्लभाः ।।

(ङ) चिरप्रसुप्तः कामो मे वीणया प्रतिबोधितः।
तां तु देवीं न पश्यामि यस्याः घोषवती प्रिया।।

2. **द्वे** सूक्ती व्याख्येये :- 14

(क) चक्रारपङ्क्तिरिव गच्छति भाग्यपङ्क्तिः।

(ख) प्रायेण हि नरेन्द्रश्रीः सोत्साहैरेव भुज्यते।

(ग) स्त्री स्वभावस्तु कातरः।

(घ) कः रज्जुच्छेदे घटं धारयन्ति।

3. वासवदत्ताया उदयनस्य वा चरित्रचित्रणं कुरुत। 10

4. महाकावेः भासस्य नाटयकौशलं लिखत। 10

अथवा

"भासो हासः कविकुलगुरुः कालिदासो विलासः" सूक्तिरियं विवेचयत।

स/73

5. अधोलिखितेषु **पञ्चानां** छन्दसां लक्षणोदाहरणानि लिखत- 20

वसन्ततिलका, आर्या, वंशस्थ, उपेन्द्रवज्रा, त्रोटकम् अनुष्टुप्, शिखरिणी शार्दूलविक्रीडितम् ।

6. नीतिशतकस्य कौचन **द्वौ** श्लोकौ लिखत- 10